

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- Štrajk autobusárov zažehnaný - str. 1 až 2
- Ako ďalej v Prakovciach - str. 1 až 2
- KZVS hutnícka podpísaná - str. 4

AKO ĎALEJ V PRAKOVCIACH?

V minulých Prioritách sme písali, ako sa v závere februára pred priemyselným parkom v Prakovciach v okrese Gelnica stretli nahnevani zamestnanci zlievarenskej spoločnosti Railway Casted Components (RCC), ktorí od decembra minulého roka zostali bez miezd i bez práce. V marci sa situácia začala riešiť. Vedenie firmy vyplatilo svojim zamestnancom decembrové výplaty a časť januárových.

Potvrdila to aj generálna riaditeľka spoločnosti RCC, Irina MILEVA: „Dnes prvýkrát od konca minulého roka nastala situácia, keď sme boli schopní uhradiť našim zamestnancom časť meškajúcich výplát. Okamžite a bez váhania sme to aj urobili.“ Dodala, že vedenie firmy si plne uvedomuje ťažkú situáciu, v akej sa ocitli zamestnanci. Podľa jej slov, majitelia a vedenie RCC neustále hľadajú riešenia pre fabriku, ktorá sa v dôsledku rusko-ukrajinského konfliktu a následných sankcií voči Rusku ocitla v krízovej situácii. Šéfka RCC zároveň potvrdila, že platí zverejnené stanovisko firmy, podľa ktorého sa o jej ďalšom osude rozhodne do konca marca. „To, na čom sme sa dohodli s predstaviteľmi Odborového zväzu KOVO, platí, vrátane toho, že naši ľudia budú za marec poberať plnú mzdu, a nie iba 60 %“, povedala riaditeľka I. MILEVA.

„Všetci zamestnanci, ktorí sú doma, majú byť od marca platení podľa priemernej mzdy za každý deň, pretože ide o prekážku v práci na strane zamestnávateľa“, vyjadril sa člen predsedníctva Rady OZ KOVO za Košický kraj, Ján ŠLAUKA a dodal: „Šesťdesiat percent sa zrušilo, pretože nároky zamestnancov neboli doteraz vyplatené. Bola tu tiež možnosť ponuky práce v materskej spoločnosti - v popradskej Tatravagónke - pre vybrané profesie zváračov a kontrolórov. Ale väčšina to pre vzdialenosť a ďalšie pracovné podmienky odmietla. Firma sa však snaží svojim zamestnancom sprostredkovať prácu aj v iných podnikoch.“

Budúcnosť viac ako troch stoviek zamestnancov zlievarenskej fabriky je tak neistá. Keďže práca stále nie je, hovorí sa aj o prepúšťaní. „Na svojom poslednom zasadnutí mal výbor základnej organizácie prerokovať prepustenie prvých 29 ľudí. Tým by od marca mala začať

(Pokračovanie na str. 2)

ŠTRAJK AUTOBUSÁROV ZAŽEHNANÝ

V piatok, 27. februára 2015, sa zástupcom oboch vyjednávacích tímov Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS) vo verejnej cestnej doprave ulavilo. A nielen im. Po niekoľkomesačnom kolektívnom vyjednávaní, z ktorých sa posledné dve konali pred sprostredkovateľom z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, sa konečne podarilo nájsť pri výške miezd autobusárov a ostatných zamestnancov firiem vo verejnej cestnej doprave kompromis. Prítomná Rada OZ KOVO len pár dní predtým vyhlásila v týchto firmách štrajkovú pohotovosť.

Aj posledné vyjednávanie vyššej kolektívnej zmluvy so Zväzom autobusovej dopravy trvalo v Žiline približne päť hodín. Nakoniec však obe strany našli prijateľné riešenie. Mzdy sa budú zvyšovať v priemere o 22 eur mesačne. Podpredsedníčka Rady OZ KOVO Monika BENEDEKOVÁ a šéfka vyjednávacieho tímu kovákov spresnila: „Odborový zväz KOVO išiel do vyjednávania s požiadavkou na rast priemerných miezd o 40 eur a rast tarifných miezd v odvetví verejnej cestnej dopravy o 30 eur. Návrh rastu priemerných miezd sme po šiestich kolách rokovanií zmiernili až na 28 eur.“ Naopak, podľa slov Petra POBEHU, prezidenta Zväzu autobusovej dopravy (ZAD), ich návrh navýšenia priemerných miezd predstavoval pôvodne nárast o 0,5 %, naposledy o 1,5 % nad očakávanú úroveň inflácie v tomto roku.

Dotatok KZVS vo verejnej cestnej doprave, ktorá platí do konca roka 2015, tak hovorí o mzdovom raste na úrovni 2,5 %. „Čo je pri dnešnej nulovej inflácii alebo respektíve deflácií čistý nárast reálnych miezd. S tým, že organizácie, ktoré majú podpriemernú mzdu, budú ešte vyjednávať a diskutovať o ďalšom náraste na podnikovej úrovni. Predpokladáme, že tam sa dá ešte nejaké percento ísť hore. A mohlo by sa to približovať k 28 eurám. Mzdový rast na úrovni 2,5 % je dohoda, kde sme obidvaja možno trochu nespokojní, ale je to dohoda,

ktorá sa dá ešte akceptovať,“ povedal na okraj vyjednávania predseda OZ KOVO, Emil MACHYNA. Prezident ZAD Peter POBEHA zdôraznil, že dohoda sa rodila ťažko, pretože spoločnosti, ktoré podnikajú v autobusovej doprave, sa nachádzajú v neľahkej situácii. „Z dôvodu medziročného poklesu cestujúcich, vplyvom demografického vývoja a v neposlednom rade aj opatreniami bezplatnej prepravy žiakov a študentov na železnici. Sme radi, že sociálny partner akceptoval mnohé naše argumenty. Tých 2,5 percenta medziročného rastu berme naozaj ako kompromis, ktorý je dobrým odkazom pre cestujúcich. Že dostanú svoju službu ďalej a nebude mať v žiadnom prípade dopad na zvyšovanie cestovného,“ uviedol prezident ZAD.

Doplnil, že rast miezd sa dotkne 5500 zamestnancov, ktorých zastrešuje 14 subjektov v ZAD. „Čo sa týka podielu nákladov, pohonné látky sú zhruba na úrovni 20 percent v jednotlivých spoločnostiach. Osobné náklady, ktorých súčasťou sú aj mzdové náklady, sú na úrovni 30 až 40 percent,“ dodal P. POBEHA.

Mesačné platy šóferov autobusovej dopravy sa pohybujú v rozmedzí od 580 do 800 eur v hrubom. „Menšie platy sú hlavne v chudobných regiónoch východného Slovenska,“ podotkla Monika BENEDEKOVÁ,

(Pokračovanie na str. 2)

ZAZNAMENALI SME

- 2. február 2015** – kolektív. vyjednávanie (KV) KZVS hutníckej v Žiari nad Hronom
- 2. február 2015** - KV PKZ v spoločnosti SLOVEO, Trnava
- 2. február 2015** – zasadnutie MO č.1, Bratislava
- 2. február 2015** – KV PKZ v spoločnosti MOBIS, Gbeľany
- 3. február 2015** – KV PKZ v spoločnosti KIA, Žilina
- 6. február 2015** - KV PKZ v spoločnosti LAGERMAX, Bratislava
- 9. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti SLOVEO, Trnava
- 9. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti EMERSON, Nové Mesto nad Váhom
- 10. február 2015** – zasadnutie MO č. 28, Lučenec
- 11. február 2015** – kolektívne vyjednávanie KZVS strojárskej, Bratislava
- 11. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti MOBIS, Gbeľany
- 12. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti HCHP, Bernolákovo
- 13. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti AHP Hydraulika, Turčianske Teplice
- 13. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti MC Syncro, Bratislava
- 16. február 2015** – rokovanie Výboru Regionálnej rady predsedov Košického kraja v Košiciach
- 16. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti MC Syncro, Bratislava
- 16. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti ZLH Plus, Hronec
- 17. február 2015** - rokovanie Regionálnej rady predsedov Bratislavského a Trnavského kraja v Bratislave
- 17. február 2015** – podporné zhromaždenie pri kolektívnom vyjednávaní KZVS vo verejnej cestnej doprave pred sprostredkovateľom v Žiline
- 18. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti HMSK Logistic, Žilina
- 18. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti KIA, Žilina
- 18. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti GGB, Sučany
- 19. február 2015** – kolektívne vyjednávanie KZVS hutníckej v Žiari nad Hronom
- 19. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti AHP, Turčianske Teplice
- 19. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti MOBIS, Gbeľany
- 20. február 2015** – zasadnutie predsedníctva Rady OZ KOVO v Žiline
- 23. február 2015** – rokovanie Výboru Regionálnej rady predsedov č.2 v Piešťanoch
- 23. február 2015** – rokovanie Výboru Regionálnej rady predsedov Banskobystrického kraja v Banskej Bystrici
- 23. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti EMERSON, Nové Mesto nad Váhom
- 24. február 2015** – zasadnutie mimoriadnej Rady OZ KOVO v Žiline
- 24. február 2015** – zasadnutie Výboru Regionálnej rady predsedov Žilinského kraja v Žiline
- 25. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti DELPHI, Senica
- 26. február 2015** – kolektívne vyjednávanie PKZ v spoločnosti DELPHI, Senica

ŠTRAJK AUTOBUSÁROV ZAŽEHNANÝ

(Dokončenie z 1. strany)

podpredsedníčka OZ KOVO. Predseda OZ KOVO zároveň informoval, že odborári na základe dohody zrušia vyhlásenú štrajkovú pohotovosť. „Zasadne orgán, ktorý vyhlásil štrajkovú pohotovosť, podpíšeme kolektívnu zmluvu a na tento rok je sociálny zmier. Ale to neznamená, že na podnikovej úrovni v jednotlivých SAD sa vyjednávať nebude,

alebo tam nebudú nátlakové aktivity. Teraz chceme orientovať našu silu práve do SAD-iek, kde je nízka úroveň mzdy. A pomôcť im pri kolektívnom vyjednávaní, aby rast bol ešte minimálne o jedno až dve percentá vyšší, ako je v kolektívnej zmluve. Aby rozdiel medzi jednotlivými regiónmi bol menší ako je teraz,“ uzatvoril predseda Emil MACHYNA.

(af, fotoTASR)

AKO ĎALEJ V PRAKOVCIACH?

(Dokončenie z 1. strany)

plynúť výpovedná doba“ uviedol člen predsedníctva, Ján ŠLAUKA a dodal: „Požiadali sme zamestnávateľa, aby medzi prepustenými neboli manželské páry či samoživiteľia rodín. Konečné číslo prepustených zamestnancov by do konca júna malo byť dvesto“.

Ako vo svojom oficiálnom stanovisku z februára tohto roku potvrdila aj spoločnosť RCC Prakovce, súčasný stav firmy je dôsledkom viacerých okolností. Okrem rusko-ukrajinského konfliktu a následných západných sankcií voči Rusku sa pod neho podpísali aj obrovské výkyvy kurzu rubľa. „Stretli sa tu všetky možné zlé faktory, s ktorými nikto pri rozbehu fabriky nemohol počítať,“ uviedla generálna riaditeľka I.MILEVA a následne dôrazne odmietla špekulácie niektorých médií o politickom pozadí štátnej pomoci, ktorú firma získala od vlády v roku 2013 na podporu vzniku nových pracovných miest. „Spájanie

štátnej pomoci pri rozbehu zlievarne v Prakovciach s politikou a politickými prepojeniami je zlomyseľným zavádzaním, ktoré šíria niektoré médiá a ktoré nemá s realitou nič spoločné.“

Biznis plán pre Prakovce bol podľa vedenia firmy vynikajúci a ponúkal atraktívnu a dlhodobú perspektívu pre viac ako 400 zamestnancov, ktorí tu našli prácu s priemernou mzdou 625 eur. Prislúbená štátna pomoc vo výške takmer desať miliónov eur bola nasmerovaná na podporu vzniku nových pracovných miest. Investícia bola o to zaujímavejšia, že Gelnický okres má dlhodobu vysokú percentá nezamestnanosti, aktuálne je to takmer 25 percent. Všetky peniaze, ktoré spoločnosť RCC dodnes zo štátnej pomoci čerpala, teda necelých 32 percent, boli podľa jej tvrdení použité na výplaty zamestnancov.

(af, Sita)

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Pavol KÚŠ, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Vladimír FILIPČA, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita Fáková. Grafická úprava

a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

**Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 24. 4. 2015**

Z odborárskej kuchyne

V TRNAVSKEJ AUTOMOBILKE PSA PEUGEOT CITROËN SA SPORIA O MZDY

Niekoľkomesačné kolektívne vyjednávanie zástupcov zamestnancov s vedením trnavskej automobilky PSA Peugeot Citroën Slovakia stagnuje. Pre trvajúci spor o vyjednávaní výšky zamestnaneckých plátov bude musieť nastúpiť sprostredkovateľ. Zamestnanci, ktorých hrubá priemerná mzda aj s príplatkami za nočné dosahuje cca 1100 eur, majú pritom už dva roky „zmrazené“ mzdy.

Predmetom sporu medzi zástupcami Základnej organizácie OZ KOVO PSA Peugeot Citroën Slovakia a vedením trnavskej automobilky sa stalo celoplošné zvýšenie miezd. Pre hospodársku krízu a nízky dopyt po nových vozidlách sa ešte v roku 2012 v kolektívnej zmluve dohodlo, že nasledujúce dva roky budú mať zamestnanci zmrazené mzdy, aby mohla byť zachovaná tretia zmena. Teraz však výroba beží na plné obrátky, dokonca aj v sobotu, a tak zamestnanci žiadajú zvýšenie plátov. Ich návrh hovorí o celoplošnom zvýšení miezd o 9 percent. Namiesto toho im zamestnávateľ ponúkol jednorazovú odmenu vo výške 220 eur pre každého zamestnanca, plus 100 eur pre všetkých, ktorí pracujú v trojzmennej prevádzke. „To sme odmietli a požadujeme celoplošné zvýšenie,“ povedal Marek VITEK, podpredseda základnej organizácie s tým, že svoj návrh predstavili ešte minulý rok. Kolektívne vyjednávanie sa začali v polovici januára.

Ďalej sa bude postupovať podľa platnej legislatívy SR. Po vyhlásení sporu v kolektívnom vyjednávaní teraz oslovia sprostredkovateľa a budú rokovať cez neho. Ak v priebehu nasledujúcich týždňov nedospejú k vzájomnej dohode, odborári po vyhlásení štrajkovej pohotovosti nevyklúčujú ani ostrý štrajk.

O týchto krokoch informovali zástupcovia zamestnancov všetkých pracovísk spoločnosti aj na popoludňajšom zhromaždení pred fabrikou 6. marca tohto roku.

Hovorca trnavskej automobilky PSA Peugeot Citroën Slovakia Peter ŠVEC sa k danej

situácii vyjadril, že vedenie automobilky považuje požiadavku odborárov za neadekvátnu vzhľadom k ekonomickej kondícii automobilky. „Ekonomická situácia firmy to nedovoľuje. Skupina PSA mala tri roky po sebe hlbokú stratu, výsledok za rok 2014 je výrazným zlepšením, ale stále vykázal stratu 555 miliónov eur,“ dodal P. ŠVEC s tým, že chcú pokračovať vo zvyšovaní miezd individuálne, aby cieľne zvyšovali mzdu tým, ktorí dosahujú lepšie výsledky.

Spoločnosť PSA Peugeot Citroën Slovakia pritom na svojej webstránke uvádza, že vyrobila v uplynulom roku 255.176 vozidiel, čo je nový rekord v doterajšej histórii automobilky. V závode momentálne pracuje asi 3 500 ľudí, pričom v poslednom období sa podľa viacerých interných zdrojov zvýšila fluktuácia zamestnancov.

(af, TASR)

Právo na štrajk uznané

Európska odborová konfederácia vyhlásila 18. február za akčný deň práva na štrajk. V tento deň sa asi v 60 krajinách uskutočnila vlna protestov na podporu práva na štrajk. Pod tlakom

týchto podporných aktivít sa stretli na pôde Medzinárodnej organizácie práce na osobitnom stretnutí zástupcovia zamestnancov, zamestnávateľov i vlád. Výsledkom stretnutia je dohoda o uznaní práva na štrajk, zakotveného Dohovorom MOP 87 o slobode združovania. Dohoda znamená, že právo na štrajk nebude ďalej spochybňované.

Činnosť MOP bola totiž od roku 2012 v tejto otázke zablokovaná, pretože zamestnávateľia začali spochybňovať, že medzinárodná legislatíva dáva zamestnancom právo - v prípade ohrozenia ich záujmov - využiť štrajk. Zamestnávateľia tvrdili, že žiadne medzinárodné dohovory právo na štrajk výslovne negarantujú. To komplikovalo činnosť medzinárodnej organizácie práce pri vyhodnocovaní plnenia pracovných a sociálnych štandardov v jednotlivých štátoch. **Akčný deň práva za štrajk znovu potvrdil, že len solidaritou a kolektívnym postupom môžeme dosiahnuť úspech.**

Monika BENEŠKOVÁ
podpredsedníčka Rady OZ KOVO

PREDSTAVUJEME NOVÉHO ČLENA PREDSEDNÍCTVA RADY OZ KOVO

Vo februári tohto roku si členovia Regionálnej rady predsedov OZ KOVO Bratislavského a Trnavského kraja zvolili nového člena predsedníctva Rady OZ KOVO. Je ním Jaroslav KOPANICA, pracujúci v spoločnosti Volkswagen Slovakia Bratislava. Pri tejto príležitosti sme mu položili niekoľko otázok, aby sme ho krátko predstavili aj našim čitateľom.

Vieme o Vás, ako sa voláte a kde pracujete. Môžete o sebe prezradiť aj niečo viac?

„Moje meno je Jaroslav KOPANICA, narodil som sa v roku 1969 v Šali. Som rozvedený a mám dve úžasné deti - dcéru Viktoriu a syna Denisa.“

A čo Vaša práca a „odborárska“ kariéra?

„V spoločnosti Volkswagen (VW) Slovakia Bratislava pracujem od roku 1998, keď som nastúpil ako pracovník logistiky a postupne som prešiel rôznymi pracovnými pozíciami - až po vedúceho zmeny. Keď nás potom spoločnosť

VW presunula do externého prostredia - firmy CEVA - neskôr DHL Exel - začal som sa viac zaujímať o prácu v základnej organizácii (ZO). Najmä preto, že som bol veľmi nespokojný, ako nás naši zástupcovia (ne)zastupovali, lebo zastupovanie 980 pracovníkov logistiky musí vyzerať inak, ako sa vtedy dialo. Do toho času som bol iba radovým členom ZO, vnímal som to iba principiálne, vôbec som nevedel, ako ZO funguje a aká je náplň práce všetkých členov výboru ZO. Moja nespokojnosť ma doviedla do voľieb na funkciu predsedu dielenského výboru, ktoré som vyhral a ujal sa funkcie. Z tejto pozície som už mohol robiť prácu člena výboru ZO tak, ako som si myslel, že to je správne. Samozrejme, „outsourcing“ som už zvrátiť nevedel a preto tá krivda v pracovníkoch logistiky VW je a bude vždy. V ZO som pracoval od roku 2008 až do nástupu do OZ KOVO.“

Prečo ste sa rozhodli kandidovať na člena predsedníctva?

„Moje rozhodnutie kandidovať bolo najskôr ponukou od predsedu OZ KOVO, aby som šiel do voľieb za člena predsedníctva a po úvahe, čo všetko táto funkcia obsahuje a aká je to pre mňa profesionálna výzva, som sa už ani inak rozhodnúť nemohol. Mal som, samozrejme, obavy aj o zastupovanie pracovníkov DHL Exel, ale tým, že táto ZO pri VW je v mojom pôsobisku, môžem im pomáhať aj naďalej.“

Čo by ste na tomto poste chceli dosiahnuť?

„Vo funkcii člena predsedníctva Rady OZ KOVO by som rád v prvom rade rozvíjal komunikáciu so všetkými členmi Mandátových obvodov a Základných organizácií OZ KOVO v Bratislavskom a Trnavskom kraji, a myslím tým aj radových členov odborov, lebo podľa mňa len tak vieme presne nastaviť naše služby a pomoc, najmä keď je doba čoraz ťažšia a zamestnávateľia si často zamieňajú zamestnancov s nevoľníkmi.... vid' agentúry dočasného zamestnávania, rôzne sprostredkovateľské spoločnosti a veľa zahraničných, najmä ázijských zamestnávateľov.“

Čo je pre Vás v živote, prípadne vo vašej práci, najdôležitejšie?

„Najdôležitejšie sú pre mňa moje deti, rodina a všetci moji blízki. A v živote i práci sa riadim známym: Rob všetko tak, ako by si chcel, aby to robili iní...“

Ďakujem za rozhovor. A. FÁKOVÁ

ČO JE NOVÉ V KOLEKTÍVOM VYJEDNÁVANÍ?

ODVETVOVÉ VYJEDNÁVANIE FINIŠUJE

JE ČAS!

Kolektívne vyjednávanie vyšších kolektívnych zmlúv (KZVS) je vo svojom závere. Uzatvorené boli tri dodatky (verejná cestná doprava, elektrotechnika, bytové hospodárstvo) a dve kolektívne zmluvy vyššieho stupňa (hutníctvo

a zamestnanci Hasičského a záchranného zboru SR). Otvorenou zostáva KZVS so Zväzom strojárskemu priemyslu, kde sa nám ani po 6 kolách nepodarilo uzatvoriť všetky sporné body, a tak sme požiadali o riešenie sporu prostredníctvom sprostredkovateľa.

Taktika zamestnávateľov je pomerne ľahko čitateľná. Za cenu zvýšenia tarifných miezd sa snažia uplatňovať tzv. „salámovú taktiku“, teda postupne znižovať niektoré nároky, doteraz obsiahnuté v kolektívnej zmluve, alebo dokonca plošne dotvárať kolektívnu zmluvu právo. Že ich návrhy nie sú vždy (či skôr takmer nikdy) v súlade so záujmami zamestnancov, snáď nemusím zvlášť zdôrazňovať. Veď nám predsa na oplátku zvýšia mzdy. Lenže naozaj zvýšia? A ak aj áno, tak koľkých zamestnancov sa takéto zvýšenie dotkne?

Tarifné mzdy v KZVS sú nastavené tak, že podnikové kolektívne zmluvy vo veľkej väčšine upravujú tarify podstatne vyššie, a dokonca aj po zamestnávateľmi ponúkanom zvýšení budú tarifné mzdy na podnikoch ešte stále nad úrovňou KZVS. Na druhej strane, ak raz nejaký nárok z KZVS vypustíme, návrat k nemu bude - ak nie nemožný, tak veľmi obtiažny. Takže ustúpiť z požiadaviek za cenu zvýšenia tarifnej mzdy môže byť aj „Pyrrhových“ víťazstvom.

Asi najvýraznejší progres bol v tomto roku dosiahnutý pri vyjednávaní tarifných miezd v odvetví elektrotechnického priemyslu. Rast taríf v priemere o 5,8% znamená v absolútnom vyjadrení v priemere rast taríf takmer o 27 €, pričom v nižších tarifných triedach je tento nárast ešte oveľa výraznejší. Ako veľmi pozitívny výsledok vyjednávania hodnotím aj zvýšenie prvej tarify na úroveň minimálnej mzdy, čím sme dosiahli naplnenie princípu, ktorý dlhodobo hájime v kolektívnom vyjednávaní.

Tradične najdynamickejšie bolo vyjednávanie v odvetví verejnej autobusovej dopravy. Tento rok sťažovalo našu vyjednávanú pozíciu okrem nízkej inflácie aj zavedenie zliav na cestovnom pre cestujúcich

v železničnej doprave, ktoré zamestnávateľia využívali ako jeden zo svojich hlavných argumentov. Po podpisovej akcii medzi zamestnancami, ktorou sme zisťovali podporu prípadným nátlakovým akciám, a po vyhlásení štrajkovej pohotovosti, sme sa napokon za účasti sprostredkovateľa dohodli. Aj keď za cenu kompromisov. **Priemerné mzdy sa v autobusovej doprave zvýšia v roku 2015 o 2,5%.**

V hutníckom sektore sme po minuloročnom návrate k vyjednávaniu tarifných miezd dosiahli tento rok ich rast v priemere o 2,6%, čo je v absolútnom vyjadrení v priemere 15 €. Z tohto pohľadu sme dosiahli polovicu toho, čo sme pôvodne žiadali. Nie je to dôvod na jasot, ale ani na zvesenú hlavu berúc do úvahy, že tarifné mzdy v tejto KZVS sú vôbec naše najvyššie z odvetvových kolektívnych zmlúv.

Málo dynamicky sa vyvíjajúce odvetvie bytového hospodárstva ani tento rok neprekonal očakávania. Po pôvodných návrhoch zamestnávateľov na zmrazení mzdových taríf, odôvodňovaných zápornou infláciou za minulý rok a charakterom tohto odvetvia, **sme napokon dohodli ich rast o 1%.**

OZ KOVO zastupuje aj zamestnancov hasičského a záchranného zboru, aj keď priestor na vyjednávanie je v tejto oblasti značne obmedzený. Mzdová úroveň sa riadi kolektívnu zmluvou pre odmeňovanie vo verejnej a štátnej správe, v ktorej bol **dohodnutý rast taríf v roku 2015 o 1,5% od 1.1.2015 a o ďalšie 1% od 1.7.2015.** Prekvapivo však pôsobí návrh Prezídia Hasičského a záchranného zboru na zmenu tejto KZVS, uzatvorenej v decembri minulého roka, predložený pred pár dňami, ktorým zamestnávateľ navrhuje zvýšenie osobného ohodnotenia ako fakultatívnej zložky mzdy o 50€ za cenu zvýšenia rozsahu pracovného času na 40 hodín (v súčasnosti 37,5) a úpravy zmenosti. Návrh dodatku vyvolal vlnu nevôle medzi hasičmi a jednoznačné odmietnutie podpisu takéhoto záväzku. Je však zrejme predzvesťou toho, aký návrh KZVS príde zo strany ministerstva na rok 2016.

Výsledky tohtoročného kolektívneho vyjednávanía budú určité predmetom našej internej diskusie a hodnotenia, ako aj hľadania východísk pre budúce obdobie, pretože kľúčovou stále ostáva otázka: Ako ďalej v kolektívnom vyjednávaní najmä na odvetvovej úrovni?

Cena sociálneho zmiernu je niekedy privysoká. Na druhej strane - ako hovorí múdre slovenské príslovie: „Môžeme sa prikrývať len takou perinou, na akú máme.“

Monika BENEDEKOVÁ
podpredsedníčka Rady OZ KOVO

V OBALSERVIS
USSK VYŠŠIE MZDY

V spoločnosti ObalServis a.s., U.S.Steel Košice sa skončilo kolektívne vyjednávanie novej Kolektívnej zmluvy na obdobie rokov 2015 - 2017. Vyjednávanie bolo konštruktívne a seriózne, o čom svedčí aj fakt, že zamestnávateľ sa so zástupcami Základnej organizácie OZ KOVO ObalServis USSK dohodol už po troch kolách kolektívneho vyjednávanía. Aj keď vyjednávanie nebolo jednoduché a argumentačne boli veľmi silné obidve strany, zúčastnení nakoniec prejavili záujem dohodnúť sa skôr, ako vyprší platnosť pôvodnej kolektívnej zmluvy.

V novej kolektívnej zmluve, pokrývajúcej 597 zamestnancov spoločnosti, sa okrem iného dohodlo navýšenie miezd pre všetkých zamestnancov o 21 eur (priemerná mzda v spoločnosti bola vlani 1115 eur) - vrátane prémie, úpravy výšky príplatkov za pracovné režimy smerom nahor, rovnako i odmien za pracovné a životné jubileá. Ďalej sa dohodla napr. odmena za hospodárske výsledky, pracovné voľno nad rámec Zákonníka práce, pri osobných prekážkach atď. Nová kolektívna zmluva vstupuje do platnosti od 1.apríla 2015.

Členmi vyjednávacího tímu za Základnú organizáciu OZ KOVO boli: predsedníčka Monika JENÍKOVÁ, členovia Výboru ZO: František TRÓJA a Ivan PORVAŽNÍK, podpredseda RO USSK Jozef GREŠKO, za Metodické pracovisko OZ KOVO Prešov jeho vedúca Daniela LENGYELOVÁ, právnička Alexandra MIČIETOVÁ a člen predsedníctva Rady OZ KOVO za Košický kraj Ján ŠLAUKA.

Ing. Ján ŠLAUKA

člen predsedníctva Rady OZ KOVO za Košický kraj

KZVS HUTNÍCKA PODPÍSANÁ

Dňa 13. marca 2015 bola v Hoteli Sorea Trigan na Štrbskom Plese slávnostne podpísaná nová Kolektívna zmluva vyššieho stupňa hutnícka. Zmluvu podpísal za Odborový zväz KOVO jeho predseda, Emil MACHYNA, za Nezávislé kresťanské odbory Slovenska ich viceprezident, Milan TÓTH a za zamestnávateľskú stranu prezident Zväzu hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR, Vladimír JACKO.

Prípoňme, že po dvoch mesiacoch intenzívneho kolektívneho vyjednávanía sa dohodla vyššia kolektívna zmluva hutnícka, platná pre 9 členských organizácií zväzu a tri nečlenské hutnícke spoločnosti. Zmluva, ktorá určuje rast tarifných miezd zamestnancov na tento rok v priemere o 2,6 % (cca 15 eur), vstupuje do platnosti na obdobie od 1.4.2015 do 31.3. 201

(af)

Automobilový priemysel

SLOVENSKO LÍDROM VO VÝROBE ÁUT NA OBYVATEĽA

Slovensko si spolu s Českou republikou udržalo v minulom roku pozíciu svetových automobilových veľmocí.

Podľa predbežných údajov Medzinárodnej organizácie výrobcov automobilov (OICA), obe krajiny stále kraľujú rebríčku výroby osobných áut v prepočte na obyvateľa. Slovensku patrí prvé miesto s produkciou 183 áut na tisíc obyvateľov, Českej republike druhé miesto s 118 autami na tisíc obyvateľov.

V minulom roku už Slovensko nezaznamenalo masívny nárast produkcie nových osobných áut. Ich produkcia ostala približne na úrovni roku 2013, keď sa podľa predbežných odhadov OICA zvýšila ročná produkcia z 988 tisíc na 993 tisíc. Aj v tomto roku sa predpokladá, že si Slovensko a Česká republika svoje pozície vo výrobe osobných automobilov udržia.

AUTOMOBILKY CHCÚ PRIJAŤ ĎALŠÍCH ĽUDÍ

Čoraz viac podnikov, pôsobiacich v slovenskom automobilovom priemysle, hlási historicky najvyššie objemy zákaziek. Pre veľký dopyt zo strany zákazníkov plánuje v najbližších troch mesiacoch nových zamestnancov prijímať v priemere každý piaty priemyselný podnik.

Tieto údaje vyplývajú z najnovšieho prieskumu spoločnosti Manpower. „Najviac plánujú naberat ľudí veľké a stredné firmy, pôsobiace v automobilovom priemysle,“ povedala Jaroslava REZLEROVÁ, generálna riaditeľka Manpower Česká a Slovenská republika.

To potvrdzujú aj oslovené firmy. „Dopyt zo strany našich zákazníkov dosahuje momentálne historické maximum. Plánujeme tak ďalšie investície do výrobných technológií a budeme aj naberat nových zamestnancov,“ priblížil Rastislav ŠKULEC, konateľ spoločnosti Huhn PressTech. Firma z Vrábľa aktuálne zamestnáva okolo 140 ľudí. „Orientujeme sa na výrobu brzdových posilňovačov a našim najväčším zákazníkom je automobilový koncern Volkswagen,“ pokračuje R. ŠKULEC.

Práve bratislavská automobilka Volkswagen Slovakia pokračuje v rozširovaní výroby a naberaní stoviek zamestnancov. Podľa zverejnených informácií sa práve pre výrobu nového Audi Q7 už v priebehu roku 2014 vytvorilo v bratislavskom závode Volkswagenu niekoľko stoviek nových pracovných miest. Celkový počet zamestnancov je tak už oveľa vyšší, ako oficiálne deklarovaných 9 400 ľudí. Ďalšie nové miesta zabezpečí aj v priebehu tohto roku spustenie novej výrobnéj haly. „Máme informácie o tom, že sa pripravuje nábor nových ľudí, ale zatiaľ to nie je na sto percent,“ uviedol Zoroslav SMOLINSKÝ, šéf odborov vo Volkswagene Slovakia. „Aktuálne obsadzujeme zhruba 100 pracovných pozícií. Hladáme absolventov vysokých škôl do nášho Trainee programu, absolventov stredných škôl do Centra ďalšieho vzdelávania. Ďalej prijímame autoelektrikárov a údržbárov,“ povedal Vladimír MACHALÍK, hovorca Volkswagenu Slovakia.

Približne 50 zamestnancov, zameraných na výrobu motorov, hľadá momentálne aj žilinská Kia. Dôvodom je zvýšený objem zákaziek od sesterského závodu Hyundai, sídliaceho v českých Nošoviciach.

Na Slovensku je aktuálne bez práce takmer 380-tisíc ľudí. „Firmy napriek tomu začínajú mať problém s hľadaním nielen kvalifikovanej, ale aj lacnej pracovnej sily,“ priblížil Jiří HALBRŠTÁT zo spoločnosti Manpower. Podľa personálnej agentúry podnik na obsadenie sto pracovných miest potrebu-

je minimálne 400 záujemcov. Približne 300 ľudí totiž vypadne pre nízku kvalifikáciu, nespokojnosť s ponúkaným platom, či nevydrží rýchle pracovné tempo v závode. Podniky tak dlhodobo upozorňujú na potrebu lepšieho previazania praxe so stredoškolským a s vysokoškolským štúdiom.

NA KYSUCIACH MÔŽE PRACOVAŤ 1200 ĽUDÍ

V priemyselnom parku v Krásne nad Kysucou môže do dvoch rokov nájsť zamestnanie zhruba 1200 ľudí.

Kórejská investícia spoločnosti Hyunnam SK, zameraná na plastové odliatky a protiľukový materiál pre spoločnosti Kia a Hyundai, prilákala podľa primátora mesta Jozefa GRAPU ďalších investorov. „Priemyselný park má vynikajúcu polohu, je napojený priamo na diaľnicu D3. Bude tam estakáda a pre ľudí, ktorí dochádzajú, autobusové nástupište hneď v blízkosti priemyselného parku. Pri rekonštrukcii železnice sa počíta aj s výstavbou železničnej stanice. Investori sa začínajú zaujímať a myslím si, že v tomto a budúcom roku začnú stavať ďalší,“ povedal J. GRAPA. Doplnil, že pre veľký záujem vykupujú približne 150.000 štvorcových metrov (m²) pozemku a priemyselný park potom bude mať viac ako 300.000 m².

Spoločnosť Hyunnam SK, s. r. o., oficiálne spustila výstavbu závodu v Krásne nad Kysucou, ktorá si vyžiada investíciu 12 miliónov eur, v auguste 2014. „Teraz robia prvé výberové konania na niekoľko desiatok ľudí, ktorí budú zaškolení v Česku, v už existujúcej firme. Keď sme po slávnostnom otvorení dali po dohode s investorom informáciu, že budeme prijímať žiadosti o zamestnanie, na mestskom úrade sa dvere nezatvorili. A musel som vyčleniť jednu pracovníčku. Investor bol tiež prekvapený, keď si prišiel zobrať žiadosti, bolo ich viac ako 2000. Myslí, že budú mať veľký výber,“ skonštatoval primátor. Zdôraznil, že na Kysuciach bola vždy pracovná sila kvalifikovaná a odborne zdatná. „Na Kysuciach je ešte zvykom zo socializmu, že sa chodilo na takzvané týždňovky, dvojtýždňovky. Teraz je to trochu inak. Tri týždne robia v kuse, aj soboty, nedele a potom sú týždeň doma. Dosť to ubíja, najmä tých ľudí, ktorí už majú rodiny. Z rozhovorov mám pocit, že každý chce zarobiť, každý chce užiť rodinu. Ale radšej sú, ak budú mať o nejakých pár eur menej, ale budú doma. Je to prioritá pre ľudí, ktorí už majú rodiny,“ uzatvoril primátor Krásna nad Kysucou.

NAJOBLÚBENEJŠIMI AUTAMI V SR SÚ ŠKODA, VOLKSWAGEN A HYUNDAI

Počas prvých dvoch mesiacov tohto roka bolo na Slovensku zaregistrovaných 5 304 nových osobných automobilov, čo je medziročne menej o 1,5 %.

Ako informoval Zväz automobilového priemyslu (ZAP) SR, odbyt malých úžitkových vozidiel (kategória N1) v sledovanom období predstavoval 453 kusov a medziročne sa zvýšil o vyše 26 %. Prvé miesto na trhu s novými osobnými autami si vo februári udržala Škoda s podielom 22,4 %, na druhom mieste bola značka Volkswagen s trhovým podielom 9,9 %. Tretie miesto vo februári obsadil Hyundai s podielom necelých 9 %. V kategórii malých úžitkových vozidiel sa na čele udržal Fiat s podielom 28 %, druhé miesto obsadil Peugeot s podielom 16,6 %. Značka Citroen skončila uplynulý mesiac na treťom mieste s vyše 15-percentným podielom.

(r, TASR, Sita, HN)

PÁR SLOVAMI...

EMBRACO SA DARÍ

Tržby spišskonovoveského výrobcu kompresorov Embraco Slovakia za minulý rok mierne narástli - na 222 miliónov eur. Oproti roku 2013 je to prílepšenie o viac ako tri milióny eur. Zároveň sa im vlni podarilo prekonať rekordné výrobné číslo. Vyrobili 4,796 milióna výrobkov, čo je takmer o 200 tisíc viac, ako v roku 2013. V tomto roku chcú v Embraco Slovakia vyrobiť a predat viac ako 4,8 milióna výrobkov. Plánované investície predstavujú 7,3 milióna eur, pričom takmer polovica pôjde do výskumu a vývoja. Pred letom zároveň plánujú začať s výstavbou nového technologického centra. Spišskonovoveský závod Embraco je jedným z najväčších výrobcov v regióne a na slovenskom trhu. Pracuje v ňom 2 116 zamestnancov. Embraco je ako súčasť skupiny Whirlpool globálnym lídrom vo výrobe hermetických kompresorov pre chladenie. Svoje výrobné prevádzky má v Brazílii, Mexiku, Číne, Taliansku a na Slovensku.

VÝROBCA TESNENÍ ZAMESTNÁ 102 ĽUDÍ

Strojárska spoločnosť HENNLICH, vyrábajúca hydraulické tesnenia do poľnohospodárskych či stavebných strojov, plánuje v Košťanoch nad Trucom pri Martine investovať 4,5 milióna eur a zamestnať 102 ľudí. Prvú časť výrobného, skladovacieho a administratívneho areálu chcú začať stavať i dokončiť v roku 2016, druhú etapu v roku 2018. „Výstavba areálu je súčasťou novej stratégie významnejšie posilňovať našu pozíciu priemyselného distribútora pre podniky a výrobné závody na Slovensku. Naša firma už viac ako 20 rokov pôsobí v Bratislave, kde máme tiež vlastný areál. Rozhodli sme sa však postaviť ďalší v Košťanoch nad Trucom neďaleko Martina, ktoré sú pre nás strategicky položené. Veríme v ďalší rast slovenského priemyslu, kde sú našimi hlavnými zákazníkmi strojárske firmy, automobilky, podniky v chemickom priemysle či huty,“ povedal Pavel ŠUMERA, konateľ spoločnosti HENNLICH. Spoločnosť chce tento rok získať potrebné územné rozhodnutie a stavebné povolenie. V prvej fáze plánuje v roku 2016 investovať do výstavby nového závodu dva milióny eur a zamestnať v ňom 55 ľudí, z toho 35 nových. V druhej etape chce v roku 2018 investovať do rozšírenia areálu ďalších 2,5 milióna eur a zamestnať ďalších 47 nových ľudí. Výrobné a skladovacie haly postavia v areáli s rozlohou 10 000 metrov štvorcových.

TATRAVAGÓNKA SMERUJE DO INDIE

Popredný výrobca železničných vagónov - Tatravagónka Poprad - smeruje ďalej na východ. Po Rusku chcú svoje železničné vagóny, určené pre nákladnú dopravu, expandovať do Indie. Podľa informácií Hospodárskych novín, Tatravagónka vstupuje v druhej najľudnatejšej krajine sveta s miestnym výrobcom do spoločného podniku. Jeho zameraním bude opäť výroba železničných vagónov. Firma však odmieta poskytnúť podrobnosti o obchode. Informácie o novej akvizícii však potvrdili tri od seba nezávislé zdroje z prostredia firmy. Úspešné etablovanie sa na indickom trhu pritom môže pre Tatravagónku znamenať odrazový mostík do Ázie. Po tom, čo firma nedávno po štyroch rokoch vycúvala z poľského trhu predajom podielu v spoločnosti Fabryka Wagonów Gniezyczna, totiž opäť hľadá nové možnosti odbytu. Dôvodom takéhoto kroku je i prepad na ruskom trhu, ktorý dopláca na ekonomické sankcie Západu. „Obchod s Ruskom je vo veľkej kríze, preto považujeme otváranie nových trhov za racionálne rozhodnutie nielen z hľadiska Tatravagónky, ale i slovenského priemyslu,“ hovorí Pavol Kajánek, odborník zo žilinského Výskumného ústavu dopravného. Podobný názor má aj managing partner KPMG Slovensko, Ľuboš VANČO. „Tieto trhy patria medzi jedny z mála, ktoré stále dosahujú rast. Navyše potenciál rozvoja železničnej dopravy v Ázii je obrovský.“ Pripomeňme, že Tatravagónka Poprad sa po problémoch rumunskej IRS stala najväčším výrobcom nákladných vozňov v Európe.

(r, HN, Sita)

PRACOVNO - PRÁVNA PORADŇA A BOZP

OTÁZKA: Môže zamestnávateľ nahradiť nedostatočné rozvrhnutie pracovných zmien v danom mesiaci nariadením dovolenky, s ktorou zamestnanec nesúhlasí?

V praxi sa často stáva, že zodpovední zamestnanci neaplánujú v rámci mesiaca zamestnancovi taký dostatočný počet zmien, aby pokryli celý „fond pracovného času“. Tento nedostatok môže nastať v prípade, že zamestnávateľ

nemá v danom mesiaci dostatočné množstvo práce pre všetkých svojich zamestnancov. Problém môže nastať v prípade, že ide o rovnomerné rozvrhnutie pracovného času alebo nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času, kde vyrovnávacie obdobie je len jeden mesiac.

V takýchto prípadoch môže prísť k tomu, že nedostatočný počet rozvrhnutých zmien v mesiaci chce zamestnávateľ riešiť formou nariadenia čerpania dovolenky. Na niektoré dni daného mesiaca potom zamestnávateľ dodatočne, pri spracovávaní podkladov pre

výpočet mzdy, určí zamestnancovi čerpanie dovolenky.

Takéto konanie zamestnávateľa považujeme za konanie v rozpore s ustanoveniami Zákonníka práce, ktoré upravujú tak čerpanie dovolenky (§ 100 až § 117) ako aj prekážky v práci na strane zamestnávateľa (§ 142).

Z rozvrhu pracovných zmien je možné zistiť, že dovolenka bola zamestnancovi určená na dni, kedy nemal naplánovanú zmenu, t.j. na dni, ktoré neboli jeho pracovnými dňami. Tu prichádza k prvému porušeniu ustanovení Zákonníka práce, pretože dovolenka sa určuje a čerpá len na dni, ktoré sú pre daného zamestnanca dňami pracovnými. Čerpanie dovolenky v takýchto prípadoch nebýva určené vopred, čím dochádza k porušeniu ustanovenia § 111 ods. 5 Zákonníka práce, kde sa uvádza, že čerpanie dovolenky je zamestnávateľ povinný oznámiť zamestnancovi aspoň 14 dní vopred.

Všetky vyššie uvedené kroky zamestnávateľa teda smerujú k tomu, že skutočnosť nedostatočného rozvrhnutia pracovných zmien v danom mesiaci má byť vykrytá nariadením čerpania dovolenky zo strany zamestnanca. **Dovolenky,**

ktorá bola nariadená, ktorú zamestnanec čerpať nechcel, ktorá mu bola určená na dni, ktoré pre zamestnanca neboli pracovnými dňami, ktorá mu nebola nariadená 14 dní vopred a nebola s ním vopred prerokovaná.

Zároveň je nutné v tejto súvislosti uviesť, že nedostatočné rozvrhnutie pracovných zmien v danom mesiaci z dôvodu, spočívajúceho na strane zamestnávateľa, nie je možné riešiť nariadením čerpania dovolenky. Dovolenka slúži na regeneráciu pracovnej sily zamestnanca a jej určovanie sa riadi pravidlami, stanovenými v Zákonníku práce. Nie je teda účelom dovolenky, aby prostredníctvom nej zamestnávateľ „prekrýval“ prekážky v práci na strane zamestnávateľa, napr. z dôvodu nedostatku práce.

V prípade, že zamestnávateľ nemá dostatočné množstvo práce pre všetkých zamestnancov, má túto situáciu riešiť prostredníctvom prekážky v práci na strane zamestnávateľa v zmysle § 142 Zákonníka práce, ak odhliadneme od možnosti plánovaného hromadného čerpania dovolenky, dohodnutého s odborovou organizáciou

Mgr. Michal DROBNÝ,

Metodické pracovisko OZ KOVO Bratislava

SERIÁL „AGENTÚRNE ZAMESTNÁVANIE“- II. časť

Vážení čitatelia, v spolupráci s úsekom ZIPB a vzdelávania, resp. Metodickým pracoviskom OZ KOVO Bratislava, vám prinášame ďalšiu časť seriálu „Agentúrne zamestnávanie“, s cieľom ponúknuť vám viac informácií o nedávno schválenej novele Zákonníka práce, ktorého účinnosť začala 1. marca 2015. Ak máte v tejto súvislosti konkrétne otázky či pripomienky, neváhajte kontaktovať našu redakciu (kontakty nájdete na 2.strane Priorít dole, v tiráži).

ZÁKAZ VÝKONU PRÁČ

V 4. KATEGÓRII RIZIKA - §58 ods.1 Zákonníka práce

„Zamestnávateľ alebo agentúra dočasného zamestnávania podľa osobitného predpisu môže sa so zamestnancom v pracovnom pomere písomne dohodnúť, že ho dočasne prideli na výkon práce k užívateľskému zamestnávateľovi. Dočasné pridelenie nemožno dohodnúť na výkon prác, ktoré príslušný orgán verejného zdravotníctva zaradil do 4. kategórie podľa osobitného predpisu.“

Podľa úrovne a charakteru faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov, hodnotenia zdravotných rizík a na základe zmien zdravotného stavu, sa práce zaraďujú do štyroch kategórií.

Do štvrtej kategórie sa len výnimočne na obmedzený čas, najviac na jeden rok, zaraďujú:

- práce, pri ktorých nie je možné znížiť technickými alebo organizačnými opatreniami expozíciu zamestnanca faktorom práce a pracovného prostredia na úroveň ustanovených limitov, expozícia faktorom práce a pracovného prostredia prekračuje limity, zistujú sa zdravotné zmeny zamestnancov vo vzťahu k pôsobiacim faktorom a je potrebné vykonať technické opatrenia a iné špecifické ochranné opatrenia, vrátane použitia osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- práce, ktoré podľa miery expozície jed-

notlivým faktorom práce a pracovného prostredia patria do tretej kategórie, ale vzájomná kombinácia faktorov práce a pracovného prostredia zvyšuje riziko poškodenia zdravia,

- práce, vykonávané pri činnostiach vedúcich k ožiareniu, pri ktorých ožiarenie pracovníkov prekračuje limity ožiarenia a takéto ožiarenie kladne posúdil úrad verejného zdravotníctva.

Rizikovou prácou je teda práca, zaradená do tretej a štvrtej kategórie. O zaradení práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie, o zmene alebo vyradení práce z tretej kategórie a štvrtej kategórie rozhoduje príslušný orgán verejného zdravotníctva na základe návrhu zamestnávateľa, alebo z vlastného podnetu. Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu sa vykonáva na základe výsledkov lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci a výsledkov hodnotenia rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia zamestnanca alebo osoby, ktorá vykonáva prácu, zaradené do prvej, druhej, tretej a štvrtej kategórie. V zmysle ustanovení § 31 ods. 7 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je zamestnávateľ povinný vypracovať a predložiť každoročne, k 15. decembru, regionálnemu úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach, vykonaných na ich odstráne-

nie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce.

V praxi sa opakovane preukázali pretrvávajúce nedostatky v oblasti nedostatočného zaškolenia, s významným vplyvom na vykonávanú prácu v súvislosti s preventívnym správaním zamestnancov pri ochrane vlastného zdravia s následným zvýšeným rizikom vzniku pracovných úrazov a chorôb z povolaní v kontexte s tzv. agentúrnym zamestnávaním.

Vo väzbe na tieto negatívne javy a charakter rizikovej práce sa tak v zmysle Zákonníka práce, s účinnosťou od 1. 3. 2015, **zakazuje dohodnutie dočasného pridelenia na výkon prác, ktoré orgán verejného zdravotníctva zaradil do 4. kategórie rizika** podľa Zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (orgánom verejného zdravotníctva rozumie príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva). Uvedené obmedzenie vychádza z článku 5 ods. 1 smernice 91/383/EHS o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci pracovníkov s pracovným pomerom na určitú dobu alebo s dočasným pracovným pomerom, z čl. 2 ods. 4 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o súkromných agentúrach zamestnávania č. 181 z roku 1997 a čl. 4 ods. 1 smernice č. 2008/104/ES, pričom sa odvodňuje ochranou dočasných agentúrnych pracovníkov a zabezpečením zdravia a bezpečnosti pri práci, kde hrozí zvýšené riziko ohrozenia života a zdravia zamestnancov.

Vypracoval: **JUDr. Marek ŠVEC, PhD,** vedúci ekonomiky a KV OZ KOVO Bratislava a **Ing. Timea SZABÓOVÁ,** vedúca ZIBP a vzdel. OZ KOVO, Bratislava

Mohlo by vás zaujímať

EK HOVORÍ: SLOVENSKO MÁ NAJDRAHŠIU ELEKTRINU!

Európska komisia kritizuje Slovensko v oblasti energetiky. Ako vyplýva z národnej správy o Slovensku, ktorú komisia nedávno zverejnila, vysoké poplatky za prevádzku energetických sietí, stanovené Úradom pre reguláciu sieťových odvetví SR (ÚRSO), stále brzdia konkurencieschopnosť slovenských firiem.

„Podľa údajov Eurostatu, sieťové poplatky, stanovené regulátorom sieťových odvetví tak pre priemysel, ako aj pre domácnosti, patria medzi najvyššie v Európskej únii. Slovensko je jedným z troch členských štátov, kde sieťové poplatky pre priemyselných odberateľov sú vyššie ako náklady na dodávku energie,“ konštatuje sa v správe, podľa ktorej boli sieťové poplatky pre priemyselných odberateľov na Slovensku druhé najvyššie v únii. Zároveň sa v správe poukazuje na slabú transparentnosť regulačného rámca, nezverejňovanie metodológie pre stanovenie sieťových poplatkov či nezverejňovanie ekonomických hodnotení regulačných rozhodnutí. Ako „nespohľadivý“ bol označený aj právny a regulačný rámec pre obnoviteľné zdroje.

Kritika netransparentnosti regulačného rámca na Slovensku zo strany Bruselu pritom zaznieva už pár rokov. Jedno z odporúčaní, ktoré nám v júli 2014 a tiež rok predtým adresovali európske inštitúcie, sa týkala práve fungovania trhu s energiami. Okrem iného v nich vyzdvihli potrebu zintenzívniť úsilie predovšetkým zvýšením verejnej transparentnosti regulačného rámca a preskúmaním faktorov, spôsobujúcich vysoké sieťové poplatky, najmä pre priemyselných odberateľov. V súvislosti s týmto odporúčaním nová správa Komisie priamo uvádza, že sa nedosiahol žiaden pokrok pri verejnej transparentnosti regulačného rámca, ani pri analýze determinantov vysokých sieťových poplatkov. Problém vidí aj v tom, že Národný program reforiem 2014 neobsahuje jasný rozvrh pre prijatie predmetných opatrení. Prítom v decembri minulého roka ministerstvo financií verejne potvrdilo, že „špecifické odporúčanie nepokladá za splnené, nakoľko neboli splnené všetky úlohy“.

Podľa ÚRSO však nová hodnotiacia správa Európskej komisie neobjektívne a tendenčne

deformuje.

„Úrad pre reguláciu sieťových odvetví s údivom a pohoršením zaznamenal informácie a vyjadrenia v hodnotiacej správe Európskej komisie (EK) o Slovensku v časti o energetickom trhu, do ktorej EK čerpala údaje zo zastúpenia EK na Slovensku,“ uviedol hovorca ÚRSO Miroslav LUPTÁK. „Absolútne, bez jedinej opravy nerešpektovalo a v správe nezohľadnilo objektívne podklady a argumenty nielen od úradu, ale aj priamo od regulovaných subjektov, ktoré mu úrad niekoľkokrát písomne a na osobných stretnutiach odovzdal. Úrad sa márne snaží pochopiť, čo zastúpenie Európskej komisie svojim postupom sledovalo,“ zdôraznil M. LUPTÁK.

Slovenský regulátor bude v nasledujúcich dňoch informovať o svojom ďalšom postupe voči zverejnenej národnej správe. „Budeme teraz dôkladne analyzovať publikovanú správu a podiel Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku na jej neobjektívnej a tendenčnej deformácii. Nasledne zväzíme ďalšie kroky voči Zastúpeniu Európskej komisie na Slovensku,“ konštatoval M. LUPTÁK.

(r, Sita)

ZREKREUJTE SAS OZ KOVO

Milí čitatelia. S blížiacou sa dovolenkou sezónou vám chceme dať do pozornosti zariadenia Odborového zväzu KOVO, kde môžete zaujímavu i netradične stráviť voľný čas, predĺžené víkendy či zaslúžené dovolenky.

Prvým je dvojposchodová horská chata v Krpáčove (okres Brezno, Nízke Tatry), v ktorej môže v 4 útulných izbách prespať celkom 14 ľudí. Vkusne zariadený interiér ponúka kuchyňu, spoločenskú miestnosť s krbom a TV –SAT, 3 x sociálne zariadenie so sprchou, ohnisko pred chatou. Návštevníci však jednoznačne ocenia prekrásnu prírodu, atraktívnu nielen v lete - blízkosť jazera ponúka možnosť kúpania či člnkovania, čakajú vás príjemné prechádzky, v hubárskej sezóne spojené aj s možnosťou zbierania húb - ale aj v zime (neďaleko je lyžiarsky vleč). V sezóne od 1. júla do 1. septembra stojí prenájom celej chaty na jednu noc 80 eur, mimo sezóny je to 90 eur za noc. Osobitné ceny sú počas Vianoc a Silvestra.

Druhým, najmä v lete atraktívnejšou ponukou, môže byť pobyt v nedávno zrekonštruovanom obytnom dome v Štúrove. Blízkosť Dunaja, možnosť plavby loďou, romantická prechádzka štúrovskou promenádou, nenáročný prechod

cez obnovený most do historického maďarského Ostrihomu či takmer bezprostredná blízkosť známeho kúpaliska Vadaš - to všetko nájdete v Štúrove. Exkluzívne ubytovanie na dvoch poschodiach ponúka v sezóne od 1. júla do 31. augusta týžden-

KRÁTKO

VIAC KOMPETENCIÍ VŠEOBECNÝCH LEKÁROV

Všeobecní lekári, ktorí od minulého roka môžu vykonávať už aj predoperačné vyšetrenia, majú dostať nové kompetencie na výkon dispenzárnej starostlivosti. V ich ambulanciách by tak mohla byť časom napríklad liečená väčšia časť ľahších hypertonikov či cukrovkárov. Vyplýva to z novely zákona o zdravotnom poistení, ktorú nedávno schválili poslanci Národnej rady v rámci reformy primárnej zdravotnej starostlivosti. Rozšírenie kompetencií všeobecných lekárov nadväzuje na už spustený rezidentský program. Ten sa usiluje vychovať nových lekárov prvého kontaktu. Potrebu reformy primárnej zdravotnej starostlivosti ministerstvo zdôvodňuje nevhodným rozložením poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Na Slovensku je vysoká miera rozdrobenosti najmä všeobecných lekárov a pediatrov. Ďalším problémom je vysoká návštevnosť pacientov v špecializovaných ambulanciách.

MLIEKO BUDE OD APRÍLA LACNEJŠIE

Mlieka sa môže od apríla vyrábať v Európskej únii toľko litrov, na koľko si producenti trfúnu. Európska únia im už nebudie brániť. Zláčňovanie má priniesť uvoľnenie európskych kvót na produkciu mlieka. Môže sa však stať, že Slováci budú v konečnom dôsledku piť viac mlieka z Poľska, Maďarska či Nemecka, alebo inej krajiny Európskej únie. Obavy z toho, že po apríli bude na Slovensku prebytok mlieka zo zahraničia, ktoré spôsobí ešte väčší tlak na jeho ceny, má aj Slovenská poľnohospodárska a priemyselná komora. Spracovatelia vraj už teraz vykupujú od prvovýrobcov mlieko za také nízke ceny, že z toho ledva pokrývajú jeho výrobu. Farmári sú nespokojní dlhodobo. Na protest proti politike EÚ vylievali mlieko na polia. Alebo priamo pred vchod do Európskej komisie. Bežní ľudia však takéto obavy nemajú. Tešia sa z toho, že lacnejšie môže byť nielen mlieko, ale aj syry, jogurty a ďalšie produkty. Nepôjde však o veľké zmeny. Pocítime ich najskôr v lete alebo na jeseň. Pôjde o centy. Zákazníkov si môžu udržať len ak ponúknu čerstvosť a kvalitu.

V obchodoch síce pozeráme aj na pôvod výrobkov, ale stále je rozhodujúca najmä cena.

(r, Sita, TASR)

ný pobyt v izbe pre 4 osoby s vlastným sociálnym zariadením a sprchovacím kútom v cene 420 eur, pre 2 osoby na ten istý čas je to 210 eur. Pokiaľ zvolíte takú istú izbu pre rovnaký počet osôb s balkónom, cena je 500 eur, pre dve osoby na 7 nocí je izba s balkónom za 250 eur. K dispozícii sú aj dve kompletne zariadené kuchynky s jedálňami a TV-SAT. Mimo hlavnej sezóny, v mesiacoch jún a september, vyjde týždenný pobyt 4 osoby na 320 eur, dve osoby na 210 eur. Ceny sú počítané s DPH.

Viac informácií vám poskytne p. B. TRLIČOVÁ z OZK Service na tel. čísle: 02/55 56 57 61, fax: 02/55 56 53 87, prípadne e-mail: trlicova@ozkovo.sk. Cenníky a ďalšie informácie nájdete aj na www.ozkovo.sk, v sekcii Benefity pre členov.

6. ROČNÍK MEMORIÁLU JURAJA ŠOLTÉSA

V sobotu, 21. februára 2015, sa v telocvični Súkromnej strednej odbornej školy elektrotechnickej SEZ Kropachy uskutočnil 6. ročník Memoriálu Juraja Šoltéša. Krátko o jeho tradícii i priebehu sme sa porozprávali s jeho riaditeľom, JUDr. Jánom GABONAYOM, predsedom VZO OZ KOVO pri SEZ Kropachy.

Podme trochu do histórie. Ako vznikla táto tradícia?

„Na jej začiatku bola náhla a neočakávaná strata podpredsedu našej odborej organizácie a súčasne bývalého hráča, desiatky rokov trénera mládeže a nakoniec manažéra futbalového klubu FK Pokrok SEZ Kropachy, Juraja ŠOLTÉSA. Dňa 25. februára 2008 nás bez akéhokoľvek očakávania Juraj opustil. Stalo sa pravidlom, že ešte kým Juraj žil, tak si po pracovne náročných týždňoch zvykol s priateľmi zahrať v telocvični miestneho gymnázia rekreačne halový futbal. Jeho priatelia, na čele s terajším manažérom FK Pokrok SEZ Kropachy, Ing. Františkom JOCHMANOM, už o dva mesiace po jeho skone uskutočnili nultý ročník Memoriálu. Zúčastnili sa ho štyri mužstvá. Bola to hektická a emocionálne ťažká doba, veď len pred niečo viac ako ôsmimi týždňami sme prišli o vzácného priateľa. Všetci sme sa s jeho náhlým odchodom vtedy ťažko vyrovnávali. Tu niekde sa zrodila myšlienka spoločne urobiť krok k tradícii, ktorej úmyslom bolo uchovať si spomienku na Juraja.“

Každý máme priateľov, ale čím bol Juraj výnimočný?

„Áno, máme mnoho priateľov, no Juraj bol niečo ako vzor. Snáď nemal ani žiadne osobné voľno. V pracovnom čase pôsobil vo funkcii hlavného kontrolóra a bezpečnostného technika v SEZ Kropachy. Populárni sme spolu riešili odborárske témy, po nich Juraj zašiel na futbalové ihrisko trénovať nové miestne futbalové generácie a neskôr sa venoval aj manažovaniu futbalového klubu. Večer s priateľmi riešil ich pracovné i osobné problémy, starostlivo ich vypočul, navrhol riešenia alebo sa rovnako zapojil do ich realizácie. Potom zašiel do miestneho stolnotenisového klubu zahrať si s priateľmi stolný tenis. Bol známou, vysoko profesionálnou osobnosťou od Popradu po Košice, a tak stihol ešte – ani neviem kedy – riešiť otázky BOZP u rôznych zamestnávateľov. Ak hovorím riešil, myslím tým, že pripravoval osnovy školení, rôzne dokumenty, vyjadrenia v oblasti BOZP. Škoolil zamestnancov, vedúcich zamestnancov i manažérov rôznych firiem priemyslu, škôl, nemocníc, reštaurácií, lesného hospodárstva, samosprávy. Keď sa nad tým dnes zamýšľam, tak jeho dni mali snáď 30 hodín. Jeho neúnavná energia bola a je pre nás obdivuhodnou inšpiráciou. Navyše, mal jednu zásadnú charakterovú črtu, ktorá akoby sa v dnešnej dobe u ľudí vytrácala. Bol veľmi, a to by som zdôraznil, veľmi úctivý k ľuďom, a to bez ohľadu na ich postavenie v spoločnosti. Dokázal s úctou jemu príznačnou viesť dialóg tak s vrcholovým manažérom, ako aj s upratovačkou. Svojím úsmevom a pokojom dokázal ľuďom vlievať mnoho potrebnej energie do ďalších dní.“

Kto sa dnes podieľa na realizácii tohto podujatia?

„Sily sme spojili v zásade traja. Už spomínaný Ing. František JOCHMAN, Ondrej FABRICI – predseda VZO v Kovohutách a ja. Rozdelili sme si úlohy a vždy, niekoľko týždňov pred podujatím, si spolu sadneme a dohodneme podstatné veci, ktoré následne v časovom harmonograme riešime a plníme.“

To naozaj stačia len traja?

„Ale nie! To je prípravná fáza. V tejto časti oslovujeme mužstvá a sponzorov. Pripravujeme návrhy plagátov, pozvánok, tvoríme pravidlá hry, rozpisy zápasov a mnoho iného. Konzultujeme a prichádzame s nápadmi. Grafické témy patria mne, herné pravidlá Jochmanovi a registračné osnovy Fabricimu. Potom si jednotlivé úlohy, ktoré sú už spojené priamo s realizáciou podujatia, predjeme s našimi výbornými základných organizácií. Každý z nás má svoju úlohu či úlohy, a tie spoločne plníme. To, čo je pre nás najdôležitejšie, je spokojnosť všetkých účastníkov, to znamená hráčov ako hlavných aktérov, divákov, ktorí tvoria nesmierne dôležitú atmosféru, hostí, vďaka ktorým dokážeme pripraviť pre viac ako 200 účastníkov skvelý športový zážitok a všetkým nás, ktorí sa podujatia zúčastníme a vytvoríme priestor na akési podelenie sa o svoje zážitky strávené v Jurajovej blízkosti. Sú to krásne príbehy. Aj s odstupom času nie je núdza o vzhľadnutie slz v očiach rozprávačov. Je to už po nultom ročníku šieste ďalšie podujatie, a vždy sa objaví niečo nové z Jurajovho života.“

Ktoré hráčske družstvá sa zúčastňujú na podujatí?

„Memoriál Juraja Šoltéša, v skratke ho voláme MJŠ, je celodennou akciou. Desaťhodinový maratón takmer nepretržitej hry vytvorí v 25 zápasových dueloch celkom desať mužstiev. Mesiac február je spravidla chrípkovým obdobím a tak konečná zostava mužstiev je jasná až posledný týždeň pred turnajom. Vždy je z čoho vyberať. Tento rok sa do tohto podujatia zapojili mužstvá: Šoltésovci, SEZ Kropachy, Zlieváreň SEZ Kropachy, Hasma, Panasonic, Kovohuty, mesto Kropachy, Obvodné oddelenie Policajného zboru Kropachy, KOVO Prakovce a Východoslovenská energetika. Ide teda prevažne o mužstvá, postavené zo zamestnancov uvedených subjektov. V každom prípade ale ide o ľudí, ochotných venovať svoju voľnú sobotu úšľachtilemu cieľu, preto im chceme s úctou poďakovať.“

A ceny pre víťazov?

„Okrem množstva zážitkov a pekných spomienok sú to aj zaujímavé vecné ceny. Pohári oceňujeme prvé tri najúspešnejšie mužstvá. Jurajova manželka tiež víťazovi prepožičiava na jeden rok veľký sklenený putovný pohár s gravírovaním. Každý z hráčov podľa umiestnenia dostane medailu. Mužstvá dostanú diplomy so svojimi fotografiami. Ocenení sú aj najúspešnejší strelec a brankár – ten tohtoročný pustil za svoj chrbát len jediný gól. Juraj trénoval mládež, a tak oceňujeme najmladšieho, a pre vyváženie tiež najstaršieho hráča Memoriálu. Mimochodom, v tomto roku bol medzi nimi viac ako 46-ročný vekový rozdiel, taká bohatá je veková štruktúra našich hráčov. Oceneními sú tiež rozhodcovia. Dakovné plakety zas odovzdávame sponzorom. Prísť a prehrať sa u nás oplatí. Cenou útechy je súdok piva. V hráčskej tombole získal jeden z hráčov ďalší súdok piva. Ani diváci neprišli nakrátko. U účast-

nickej tombole sa šťastie usmialo na 24 výhercov.

Za všetky tieto ocenenia a za možnosť zrealizovať podujatie, také bohaté na krásne zážitky vďačíme viac ako tridsiatke sponzorov, ktorí sa na tomto podujatí spolupodieľali či už finančne, materiálne alebo inou pomocou, spomeňme aspoň: SEZ Kropachy, a.s.; Súkromná stredná odborná škola SEZ Kropachy; Zlieváreň SEZ Kropachy, a.s.; Hasma, s.r.o.; Kovohuty, a.s.; DS colsunting, s.r.o.; Mesto Kropachy atď.

A ešte k umiestneniam:

1. miesto: KOVO Prakovce
2. miesto: Šoltésovci
3. miesto: Kovohuty
4. miesto: SEZ Kropachy
5. miesto: HASMA
6. miesto: Panasonic
7. miesto: VSE
8. miesto: Zlieváreň SEZ Kropachy
9. miesto: OO PZ Kropachy
10. miesto: Mesto Kropachy

Ďakujem za rozhovor.

ZASMEJME SA...

Dáme v rokoch vyhladiť plastický chirurg vrásky, vymodeluje jej, nos, zväčší pery. Nakoniec sa opýta: „Čím vám ešte poslužím?“

Dáma sa obzerá v zrkadle a hovorí: „Mohli by ste mi urobiť ešte väčšie oči?“ „To je maličkosť,“ hovorí doktor, „hneď vám predložíim účet.“

XXXX

Riaditeľ firmy hovorí novému zamestnancovi na pohovore: „Váš nástupný plat je 400 eur. No neskôr môžete mať aj 600 eur.“ „Áno?“ odpovedá záujemca „Tak ja prídem neskôr.“

XXXX

Stretnú sa dvaja kamaráti: „Ahoj, Laco, ako žiješ?“

„Ale... oženil som sa. A zaujímavé je, že všetci si myslia, že moja žena je panenka Mária.“

„Fakt? A prečo?“

„Ukážem ti fotku.“

„Ach, panenka Mária!“

XXXX

Turistka sa pýta miestneho obyvateľa:

„Prosím vás, ako sa dostanem čo najrýchlejšie do nemocnice?“

„Zavrite oči a prejdite cez križovatku.“

XXX

Pani učiteľka hovorí deťom: „Žiaci, hovoríme, že krava s otelila, mačka okotila...Vie ešte niekto nejaký príklad?“ Janík sa prihlási: „Áno, žralok sa ožral.“